

Tiivistelmä Suomen toisesta vastauksesta Euroopan komissiolle asiassa SA.62830 – Valtiontuki Suomen julkisen palvelun yleisradioyhtiölle Yleisradio Oy:lle tilausvideopalvelun ja sähköisen oppimisympäristön tuottamiseen

Suomen valtio täydensi 21.6.2021 lähettämäänsä vastausta EU:n komissiolle lisätiedoilla ja kantelun väitteiden arvioinnilla. Vastaukseen sisältyi Ylen teettämä, kantelun sisältämien väitteiden taloudellinen arviointi, josta on laadittu erillinen tiivistelmä.

Suomen valtio toteaa toisessa vastauksessaan, että Suomen valtion jo ensimmäisessä vastauksessaan perusteettomaksi katsoma kantelu ei tunnista riittävästi markkinoiden kehitystä. Kantelussa esitetyt väitteet perustuvat virheellisiin oletamiin eikä taloudellisen arvioinninkaan perusteella kantelun kohteena olevilla Ylen palveluilla ole todettu olevan suhteettomia vaikutuksia markkinoihin. Vastauksessaan Suomen valtio tuo esille, kuinka Yle Areenan sisällön ja sen ajallinen rajoittaminen estäisi Yleä täyttämästä lakisääteistä tehtävänsä ml. palvelujen tarjoaminen erityis- ja vähemmistöryhmille.

- Saatavilla oleva näyttö markkinavaikutuksista ei tue kantelijan väitteitä siitä, että Ylen panostukset Yle Areenaan johtavat kilpailua vääristävään ”hallitsemattomaan laajentumiseen”, joka ”vaarantaa suomalaisen yksityisen median olemassaolon”. Ylen VOD-palveluilla ei ole potentiaalia aiheuttaa audiovisuaalisilla markkinoilla merkittäviä vääristymiä, jotka tekisivät kaupallisten toimijoiden liiketoiminnan harjoittamisen mahdottomaksi tai liian vaikeaksi. Kantelussa ei tunnisteta riittävästi markkinoiden kehitystä:
 - Kaupallisten VOD-palvelujen kulutus on kasvanut kokonaisuudessaan.
 - Yleinen siirtyminen lineaarisista epälineaarisiin sisällön kulutustapoihin on Suomessa hyvin näkyvää. Täyttääkseen tehtävänsä ja velvollisuutensa tarjota palvelu kaikille, Ylen on käytettävä sekä lineaarisia että epälineaaraisia palveluita tavoittaakseen kaikki katsojat. Yle ei voi palvella vain niitä katsojia, jotka kuluttavat edelleen enemmän lineaarista televisiota eivätkä ole vielä siirtyneet perinteisestä tv-lähetyksestä epälineaarisiin palveluihin. Ylen VOD-palvelu otettiin aluksi käyttöön kokeiluna ja kehitettiin vähitellen heijastaen katsojien asteittaista siirtymistä lineaarisesta epälineaariseen sisällönkulutukseen.
 - Katsojat käyttävät useita palveluntarjoajia samanaikaisesti ja maksavat usein monista erilaisista audiovisuaalisista palveluista. Nämä seikat sekä aktiivinen siirtyminen palvelujen välillä heijastavat sitä, että audiovisuaalisten palvelujen markkinoilla ja erityisesti VOD-segmentissä on voimakasta kilpailua, Ylestä riippumatta.
- Mikä tahansa mahdollinen Yle Areenan rajaaminen esim. kantelijan ehdottamaan 7 päivän catch-up’iin jättäisi toteutuneen kehityksen huomiotta. Rajaaminen siirtäisi Yle Areenan ja Ylen katsojat takaisin VOD-palveluiden alkuvuosiin ja poistaisi suomalaisilta pääsyn Ylen sisältöön ilman mitään oikeudellisia tai taloudellisia perusteita. Tällainen rajoittaminen vaikuttaisi kielteisesti Ylen suomalaiselle yhteiskunnalle tuottamaan arvoon ja se olisi myös vastoin Ylen velvoitetta käyttää julkisia varoja tehokkaasti ja vastuullisesti.
- Yle Areenan sisältö on yleisesti samaa tai samanlaista kuin Ylen lineaarisilla kanavilla. Ainoa ero on alusta ja teknologia, jotka mahdollistavat viiveellisen ja jatkuvan kulutuksen.
- Kantelijan väitettä, jonka mukaan Yle Areenassa voisi olla vain televisiossa aiemmin lähetettyä sisältöä, ei voi hyväksyä. Tämä ei vastaisi markkinoiden kehitystä eikä katsojien näkökulmasta ole relevanttia, onko tilausvideosisältöä lähetetty lineaarisella kanavalla.
- Kantelun kritiikki Ylen tarjoamista tietyistä genreistä (esim. reality ja viihde) ei ole perusteltua, koska Ylellä on velvollisuus tarjota monipuolinen sisältö, joka vastaa suomalaisen yhteiskunnan

kaikkien ryhmien tarpeita. Sisältöä koskevilla valinnoissaan Yle ottaa julkisen palvelun tehtävänsä arvot huomioon. Viihde mainitaan Yle-laissa nimenomaisesti osana Ylen tehtäviä. Eurooppa-neuvosto on korostanut, että julkisen yleisradiotoiminnan on *”tavoitettava laajat yleisöt”* ja pystyttävä *”jatkamaan monenlaisen ohjelmiston tarjoamista (...) voidakseen huomioida yhteiskunnan kokonaisuudessaan”*.

- Ei ole perusteita päätellä, että Yle Areena vääristäisi suhteettomasti kilpailua sisällönhankinnassa alalla tai että tietynlainen mediasisältö pitäisi jättää Ylen tarjonnan ulkopuolelle. Ylen sisällönhankinnat suomalaisilta itsenäisiltä tuottajilta ovat olleet tärkeitä osaamisen ja resurssien luomisessa kotimaisiin tuotantoihin. Kilpailu suomalaisesta sisällöstä tulee entistä ilmeisemmäksi, kun kansainväliset markkinatoimijat ovat tulleet paikallisille markkinoille ja ovat myös alkaneet hankkia suomalaista sisältöä.
- Osa Ylen julkisen palvelun tehtävää on tarjota monipuolista, kattavaa ja arvokasta sisältöä erityis- ja vähemmistöryhmille. Erityisryhmien saavutettavuuspalveluja, jotka liittyvät myös Yle Arenassa saatavilla oleviin sisältöihin, ovat esimerkiksi tekstitys kuuroille ja huonokuuloisille, viittomakieliset palvelut sekä äänitekstitys ja kuvailutulkkaus. Jos Yle Arenan tavoitavuus rajattaisiin vain lyhytaikaiseen saatavuuteen, nämä erityisryhmät jäisivät lähes kokonaan ilman saavutettavuuspalveluita sisältäviä sisältöjä. Mahdollisuus saada pitkäaikainen pääsy monenlaisiin sisältöihin Yle Arenassa on ensiarvoisen tärkeää erityisryhmien sananvapauden toteutumiseksi.
- Yle Areenaa on arvioitu ennakoarviointimenettelyssä vuonna 2016. Tuolloin trendi yleisön siirtymisestä lineaarisesta epälineaariseen oli jo tunnistettu, merkittävältä ja relevanteilta osin myös kantelun näkökulmasta. Vaikka arvioinnissa Yle Arenan osalta keskityttiin sisällön paketointiin ja sen jäsentämiseen osakokonaisuuksiksi, ennakoarvioinnissa arvioitiin Ylen VOD-sisällön vaikutusta. Uudistuksen tavoitteisiin kuuluivat tarve *”laatia tarjonnan kokonaisuus, joka soveltuu tulevaan mediakäytön ympäristöön ja muuttuviin kulutustottumuksiin”* sekä uudistus, jonka tavoitteena oli että *”Yleisradio palvelee kaikkia suomalaisia väestöryhmiä heille relevantilla tavalla”*. Arvioinnissa kaikki mahdollinen negatiivinen palaute markkinoilla olisi voitu nostaa esille, ja Sanoma esitti joitakin huolenaiheita. Arvioinnin perusteella Ylen hallintoneuvosto hyväksyi suunnitelmat ja totesi, että Ylen tehtävänä on käyttää asianmukaisesti erilaisia teknologioita ja edistää verkkopalvelujen kehittämistä ja käyttöä.
- Sähköisten oppimispalvelujen osalta suoritettua taloudellisessa arvioinnissa päädytään siihen, että Yle toimii pienessä markkinan erityisosassa, Yle ei ole kaiken kaikkiaan laajentanut oppimispalvelujen tarjontaansa ja sen tarjonta on ja tulee pysymään omaleimaisena Ylen sähköisten oppimissisältöjen luonne tekee mahdottomaksi, että Ylen sisällöt voisivat johtaa sähköisten oppimispalveluiden tai jopa sähköisten oppimateriaalien samankaltaistumiseen. Lisäksi mahdolliset päällekkäisyydet Ylen ja kaupallisen oppimispalvelujen tarjoajien välillä ovat vähäisiä ja Ylen palvelut pitkälti täydentävät kaupallisesti tarjottuja palveluita. Siinä missä voisi olla osittaisia päällekkäisyyksiä, Ylen ilmainen tarjonta on pientä verrattuna kaupallisiin tarjoajiin eikä ole todennäköistä, että Ylen toiminta poistaisi kuluttajien yleistä halukkuutta maksaa kaupallisista palveluista.

Sisällysluettelo Suomen toisesta vastauksesta (epävirallinen suomenkielinen käännös englannista)

1.	JOHDANTO	3
2.	KANTELU KESKITTYY YLE AREENAN TIETTYIHIN PIIRTEISIIN EIKÄ TUNNISTA RIITTÄVÄSTI MARKKINAKEHITYSTÄ	4
2.1	Audiovisuaalimarkkinan kehittyminen - siirtymä lineaarisesta ei-lineaariseen sisältöön	4
2.2	Katsojat käyttävät useita VOD-palveluita samanaikaisesti	9
2.3	Katsojien halukkuus maksaa audiovisuaalisista palveluista	11
2.4	VOD-segmentillä aktiiviset toimijat ja Yle Areenan kehitys	11
2.5	Yle Areena ei ole merkittävä uusi palvelu	14
2.6	Catch-up'in tai katalogijulkaisemisen rajoittamiselle ei ole perusteita	18
2.7	Yle Areenan arvo suomalaiselle yhteiskunnalle	19
2.8	Yle ja Yle Areena tuottavat arvoa erityis- ja vähemmistöryhmille	21
2.9	Yle Areena tarjoaa monipuolista sisältöä	25
2.10	Yle Areena ei vääristä kilpailua sisällönhankinnan alalla	28
3.	SÄHKÖISET OPPIMISPALVELUT	29
4.	KANTELUN TALOUDELLINEN ARVIOINTI OSOITTAÄ ETTÄ SE PERUSTUU VIRHEELLISILLE OLETUKSILLE EIKÄ YLEN PALVELUILLA OLE SUHTEETTOMIA VAIKUTUKSIA MARKKINOIHIN	31

